

TELEDETEKCJA OKIEM GEOGRAFÓW

Pierwsza edycja Ogólnopolskiej Konferencji Fotointerpretacji i Teledetekcji odbyła się w 1964 roku. Jak przypomniał prof. Jan Olędzki (Uniwersytet Warszawski), jej ideą była nie tylko wymiana wiedzy i integracja środowiska naukowego, lecz także popularyzacja teledetekcji wśród geografów. Na efekty nie trzeba było długo czekać. Jeszcze w tym samym roku ukazał się pierwszy numer periodyku „Teledetekcja w geografii” (obecny tytuł „Teledetekcja środowiska”). Dwa lata później, w 1966 roku, teledetekcja i fotointerpretacja weszły do programu nauczania na kierunku geografia. Jak wspomina prof. Andrzej Ciołkosz (IGiK) – jedyny uczestnik wszystkich 20 edycji konferencji – początki nie były jednak łatwe. Na zajęciach, które prowadził wówczas na UW, miał do dyspozycji tylko 15 zdjęć lotniczych. Nie dość, że prezentowały one wyłącznie obszary rolnicze, to w rozdzielczości raptem 60 cm. Za zgubienie choćby jednego z nich groziła – w najlepszym przypadku – utrata posady. Od tego momentu teledetekcja w ośrodkach geograficznych przeszła już jednak spore zmiany, czego dowodem było powstawanie kolejnych jednostek badawczych. Dziedzi- na ta ma się dobrze również dziś, o czym świadczy chociażby utworzenie niedawno na UW pierwszej w kraju katedry oraz studenckiego koła naukowego zajmujących się fotointerpretacją.

Jubileuszowa, XX konferencja (Warszawa, 21-23 września) nie ograniczyła się oczywiście do wspomniania przeszłości, w teledetekcji nie brakuje bowiem interesujących problemów badawczych. Najważniejszym z nich jest wykorzystanie nowoczesnych technologii – np. skanowania laserowego czy zobrazowań hiperspektralnych. Oba te zagadnienia były zresztą szerzej prezentowane nie tylko w referatach, lecz także podczas warsztatów prowadzonych przez specjalistów z MGGP Aero oraz Katedry Geoinformatyki i Teledetekcji UW. Istotnym aspektem badań są także metody klasyfikacji obrazów. Warto odnotować, że niedawno polscy naukowcy odnieśli na tym polu spory sukces. Zespół Instytutu Geodezji i Kartografii w ramach projektu Geoland2 (część GMES) opracował bowiem algorytm, który będzie wykorzystywany do zautomatyzowanego monitoringu zmian pokrycia terenu w Europie. Na konferencji nie mogło zabraknąć także zagadnień typowo geograficznych. Można się było dowiedzieć, że obrazy lotnicze i satelitarne są z powodzeniem wykorzystywane np. do wykrywania klinów lodowych w glebie, mierzenia zachmurzenia czy opadów, szacowania

plonów, a nawet do analizy czasowej rozmieszczenia wiatraków w Polsce.

Sporym wyzwaniem dla współczesnej teledetekcji jest również analiza przydatności sensorów lotniczych i satelitarnych. Zdaniem reprezentującej WAT dr hab. Elżbiety Bieleckiej właścicielce satelitów często naciągają ich jakość, by sprzedać jak najwięcej zdjęć. Wstępna analiza zdjęć wielospektralnych z aparatu RapidEye wskazuje, że nadają się one do sporządzania map w skali nawet 1:25 000. Po dogłębnym badaniu okazuje się jednak, że bardziej adekwatną wartością jest raczej 1:100 000. Organizatorami imprezy byli: Komisja Teledetekcji KBKiS przy Prezydium PAN, Klub Teledetekcji Środowiska PTG oraz Katedra Geoinformatyki i Teledetekcji WGiSR Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst i zdjęcie JERZY KRÓLIKOWSKI

UMOWA NA SZKOLENIE ADMINISTRACJI

W siedzibie Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii w Warszawie 21 września podpisano umowę na przeprowadzenie szkoleń administracji geodezyjnej w zakresie wdrażania dyrektywy INSPIRE i budowy krajowej IIP. Seria szkoleń obejmie ponad 4150 pracowników administracji samorządowej i rządowej. Cały cykl potrwa do końca przyszłego roku. Celem projektu jest podniesienie jakości usług i poprawa efektywności działania administracji. Zadaniem wykonawcy kontraktu będzie m.in.: rekrutacja uczestników kursów, opracowanie programów zajęć, przygotowanie materiałów szkoleniowych, uruchomienie portalu informacyjno-edukacyjnego, zapewnienie kadry szkoleniowej, odpowiednie sprzętu oraz miejsc szkolenia. Kontrakt realizowany jest w ramach PO Kapitał Ludzki i współfinansowany w znacznej mierze przez Unię

Europejską. W ramach zamówienia podstawowego na szkolenia zarezerwowano 7,429 mln zł (netto). Przeprowadzone będą trzy typy szkoleń: ● eksperckie dla 150 osób; ● podstawowe dla 4 tys. pracowników administracji samorządowej; ● dwusemestralne studium podyplomowe dla 60 pracowników administracji. Ze strony GUGiK umowę podpisała Jolanta Orlińska, główny geodeta kraju, natomiast zwycięskie konsorcjum reprezentował Florian Romanowski, prezes spółki OPEGIEKA z Elbląga. W skład konsorcjum wchodzi ponadto: IGiK (Warszawa) i Centrum Informacji o Środowisku UNEP/GRID (Warszawa). Cena zaofertowana przez konsorcjum za usługę podstawową wynosi 6,669 mln zł (kontrakt może być powiększony o 50% wartości).

JERZY PRZYWARA

APLIKACJA BULiGL WYRÓŻNIONA

Program eLMapa Lasy Niepaństwowe – nowy produkt w ofercie Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie służący do zarządzania lasami innymi niż państwowe – otrzymał Złoty Medal Międzynarodowych Targów Poznańskich. Uroczyste wręczenie nagrody odbyło się 9 września, w pierwszym dniu Targów Gospodarki Leśnej, Przemysłu Drzewnego i Ochrony Środowiska EKO-LAS w Mostkach k. Świebodzina. eLMapa to autorski projekt BULiGL. Program ten jest przeglądarką leśnych map numerycznych o budowie modułowej, który umożliwi m.in.: ● prowadzenie ewidencji zabiegów gospodarczych, ● wydawanie świadectw legalności pozyskania drewna, ● predefiniowanie podstawowych raportów o stanie lasu i prowadzonej gospodarce, ● przygotowywanie wyrysów map dla właścicieli lasów, ● wyszukiwanie danych według adresów, wydziałów, numerów działek ewidencyjnych, jednostek rejestru gruntów lub właścicieli, ● konstruowanie własnych zapytań do bazy.

ŹRÓDŁO: BULiGL